

Valtion ja Turun kaupunkiseudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen 2016–2019 loppuraportti

779/00.03.02/2020

Kaupunginhallitus 23.11.2020 § 339

hallintojohtaja Riitta Luotio, tekninen johtaja Reima Ojala:

Tausta

Turun kaupunkiseudun 13 kunnan valtuustot hyväksyivät MAL-sopimuksen 2016–2019 vuonna 2016. Sopimuskumppaneina olivat ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Liikennevirasto, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA). MAL-sopimuksen tavoitteena oli edistää hallitusohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden, valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja kansallisten ilmasto- ja energiatavoitteiden toteutumista Turun kaupunkiseudulla. Turun seudulla tavoitteena sopimukselle oli, että sopimusmenettelyn avulla vahvistetaan Raken-
nemallin 2035 sitovuutta ja konkretisointia, edistetään sopimuksen tarkoitusta tukevien seudullisesti merkittävien hankkeiden toteutusta sekä edistetään Pohjoisen kasvuvyöhykkeen (Tukholma–Turku–Helsinki–Pietari) kehittymistä tukevien hankkeiden toteutusta.

Sopimuksen toteutumisen seuranta

Seudullisella MAL-työryhmällä on ollut koordinoituvastuu MAL-sopimuksen toteuttamisessa ja seurannassa. Sopimuksen toteutumista on seurattu MAL-sopimuskauden aikana väliraporttein valtion ja kuntien yhteisissä seurantakokouksissa.

Loppuraportissa on kuvattu koko sopimuskauden tulokset. Tehtävänä on ollut arvioida sopimukseen kirjattujen toimenpiteiden edistymistä sekä sopimuksen vaikuttavuutta seurantaindikaattorien avulla.

Seurannan loppuraporttia on käsitelty seudullisessa MAL-työryhmässä 6.5.2020. Valtion ja kuntien yhteinen valmisteluryhmä on käsitellyt loppuraportin 4.6.2020 ja sopinut, että raporttia vielä täydennetään siitä puuttuneilla tiedoilla, kun ne syksyllä saadaan. Täydennysten jälkeen MAL-työryhmä päätti kokouksessaan 9.10.2020 lähettää loppuraportin tiedoksi MAL-sopimuskuntiin.

Sopimuksen toteutuminen ja johtopäätökset

MAL-sopimuksen seuranta osoittaa, että kaupunkiseudulla on aktiivisesti toteutettu sopimukseen kirjattuja toimenpiteitä. Osa toimenpiteistä on edennyt suunniteltua hitaammin tai ne tulevat osittain jatkumaan MAL-sopimuskauden päätyttyä. Osa toimenpiteistä ei edennyt MAL-sopimuskauden aikana.

Sopimuskauden aikana väestönkasvu on keskittynyt vahvasti rakennemallin ydinkaupunkialueelle tavoitteen mukaisesti. Ydinkaupunkialueen ulkopuolella väkiluku on kääntynyt laskuun. Taajamiin rakennettujen asuntojen määrän osuus on kasvanut tasaisesti sopimuskauden aikana. Seudulla on panostettu täydennysrakentamiseen.

Rakennemallissa tavoiteltu asukasluvun kasvu on saavutettu rakennemallissa määritellyä asuntotuotantotavoitetta pienemmällä asuntomäärällä. Vuosien 2016–2019 aikana seudulla on valmistunut noin 10 000 asuntoa. Vapaarahoitteinen ja tuettu vuokra-asuntotuotanto on keskittynyt vahvasti Turkuun. ARA:n tukema asuntotuotanto on toteutunut seudulla kokonaisuutena melko hyvin.

Sopimuskauden aikana on edistetty useita toimenpiteitä, joilla pyritään kasvattamaan kestävien kulkutapamuotojen osuutta. Liikenneturvallisuus on kehittynyt seudulla hyvään suuntaan. Keskeinen liikennehanke on ollut Kehätien toimivuuden parantaminen, jota on sopimuskauden aikana rakennettu Kausela-Kirismäki -osuudella.

MAL-sopimus on vahvistanut seudullista yhteistyötä sekä seudun ja valtion välistä yhteistyötä. Uusi MAL-sopimuskausi tuo MAL-sopimusmenettelyyn toivottua jatkuvuutta, sillä uusi sopimuskausi kattaa vuodet 2020–2031.

Valtion ja Turun kaupunkiseudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2016–2019, loppuraportti oheistetaan liitteenä.

Liite B1, KH 23.11.2020

Teninen johtaja Reima Ojala on läsnä asiantuntijana kokouksessa.

VS. KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi valtion ja Turun kaupunkiseudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen 2016-2019 loppuraportin.

KOKOUSKÄSITTELY:

Tekninen johtaja Reima Ojala oli paikalla asiantuntijana asian käsittelyn ajan.

KAUPUNGINHALLITUS:

Vs. kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.